Parshat Yitro: What Makes Us So Special?

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

1. Talmud, Shabbat 86b-87b

1	2	3	4	5	6	7
Arrival	Instructions	Moshe tells	Day 1	Day 2	Day 3	Presentation of
Shemot 19:1-2	for Moshe	the Jews	of Hagbalah	of Hagbalah	of Hagbalah?	the Torah?

2. Shemot 19:11

וָהַיוּ נָכֹנִים לִיּוֹם הַשָּׁלִישִׁי כִּי בַּיּוֹם הַשָּׁלְשִׁי יֵרֵד ד' לְעֵינֵי כַל הַעֲם עַל הַר סִינַי:

And be prepared for the third day, for on the third day, Gd will descend before the eyes of the entire nation, upon Mount Singi.

3. Shemot 19:15-16

...וַיֹּאמֵר אֱל הַעַם הֵיוּ נָכֹנִים לְשָׁלֹשֶׁת יַמִים... וַיָּהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהִיֹת הַבֹּקֵר...

And he said to the nation: Be prepared for three days... And it was, on the third day, in the morning...

4. Possible dates for Shavuot

Nisan 29, Iyar 29	14+29+7=50	7 th of Sivan
Nisan 30, İyar 29	15+29+6=50	6 th of Sivan
Nisan 29, Iyar 30	14+30+6=50	6 th of Sivan
Nisan 30, Iyar 30	15+30+5=50	5 th of Sivan

Moshe battles the malachim

5. Talmud, Shabbat 88b-89a

ואמר רבי יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבש"ע, מה לילוד אשה בינינו! אמר להן לקבל תורה בא. אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם? "מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, ד' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ, <u>אשר תנה הודך על השמים</u>!" אמר לו הקב"ה למשה:

....ם תשובה! אמר לפניו, רבש"ע! מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם! אמר לו: אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה... Rabbi Yehoshua ben Levi said: When Moshe ascended to Heaven, the ministering malachim said before Gd: Master of the Universe! Why is there one who is born of woman among us?

He told them: He has come to accept the Torah.

The malachim said before Him: This hidden treasure, which was hidden with You for 974 generations before the world was created – now You wish to give it to flesh and blood? 'What is Man that You remember him, the son of Man that You recall him? (Tehillim 8:5) Gd, our Master, how great is Your Name in all the land! Place Your glory upon the Heavens! (Tehillim 8:2)'

Gd said to Moshe: Answer them!

He replied: Master of the Universe, I fear that they may burn me with the vapour of their mouths!

He told him: Hold on to My Throne of glory, and answer them...

6. Midrash, Shemot Rabbah 28:1

באותה שעה בקשו מלאכי השרת לפגוע במשה....

At that moment the ministering malachim wished to strike Moshe.

7. Midrash, Bereishit Rabbah 1:1

רבי הושעיה רבה פתח (משלי ח) "ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום וגו'''...

ד"א אמון = אומן, התורה אומרת אני הייתי כלי אומנתו של הקב"ה, בנוהג שבעולם מלך בשר ודם בונה פלטין, אינו בונה אותה מדעת עצמו אלא מדעת אומן, והאומן אינו בונה אותה מדעת עצמו, אלא דיפתראות ופינקסאות יש לו, לדעת היאך הוא עושה חדרים, היאך הוא עושה פשפשין, כך היה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם. והתורה אמרה בראשית ברא אלקים, ואין ראשית אלא תורה, היאך מה דאת אמר (משלי ח) ד' קנני ראשית דרכו.

Rabbi Hoshaya Rabbah began: "Then I was for Him an *amon*, and I was a delight each day, etc."... Alternatively, *Amon* = *Uman*. The Torah said, "I was the tool of Gd's craft." Normally, a flesh and blood king builds a palace not on his own, but via a craftsman. The craftsman does not build it on his own, but via plans which outline how to create the rooms and small entrances. So, too, Gd looked in the Torah and created the world. The Torah said, "In *reishit* Gd created", and *reishit* is Torah, as in, "Gd created me, *reishit* of His path."

8. Rambam (12th century Egypt), Moreh haNevuchim 3:13 (Friedlander translation)

We who believe in the Creation must admit that *G*-d could have created the Universe in a different manner as regards the causes and effects contained in it, and this would lead to the absurd conclusion that everything except man existed without any purpose, as the principal object, man, could have been brought into existence without the rest of the creation. I consider therefore the following opinion as most correct according to the teaching of the Bible, and best in accordance with the results of philosophy; namely, that the Universe does not exist for man's sake, but that each being exists for its own sake, and not because of some other thing.

9. Rabbi Saadia Gaon (10th century Baghdad), Ha'Emunot v'haDeiot 4

Customary practice and construction place the most honoured element in the centre of the elements that are not as honoured. We will begin from the smallest things and note that a grain kernel is in the middle of all of the leaves... And as we see this apply to most things, and I have seen that the Earth is in the centre of the heavens, with the spheres revolving about it on all sides, this validates for us that the Earth is the goal of Creation. We then look at all of the Earth's elements, and see that the dirt and water are silent, and the animals cannot communicate [abstract thought], and all that remains is Man...

10. Talmud, Sanhedrin 38a

תנו רבנן: אדם נברא בערב שבת. ומפני מה? שלא יהו מינים אומרים שותף היה לו להקב"ה במעשה בראשית. דבר אחר: שאם תזוח דעתו עליו אומר לו 'יתוש קדמך במעשה בראשית.' דבר אחר: כדי שיכנס למצוה מיד. דבר אחר: כדי שיכנס לסעודה מיד. משל למלך בשר ודם שבנה פלטרין ושיכללן והתקין סעודה ואחר כך הכניס אורחין.

Our sages taught: Man was created on Erev Shabbat. Why?

- So the heretics would not say, "Gd had a partner in Creation."
- So that if he would become arrogant, one could say to him, "The gnat preceded you in Creation."
- So that he would enter the mitzvah [of Shabbat] right away.
- So that he would enter the feast right away; this may be compared to a flesh-and-blood king who builds a palace and completes it and prepares a meal, and then brings in the guests.

Requirement

11. Talmud, Shabbat 88b-89a

אמר לפניו: רבש"ע, תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה? "אנכי ד' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים." אמר להן, למצרים ירדתם? לפרעה השתעבדתם? תורה למה תהא לכם? שוב מה כתיב בה? "לא יהיה לך אלהים [חול] אחרים" - בין הגויים אתם שרויין שעובדין עבודה זרה? שוב מה כתיב בה? "זכור את יום השבת לקדשו" - כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות? שוב מה כתיב בה? "לא תרצח לא תנאף תשא" - משא ומתן יש ביניכם? שוב מה כתיב בה? "כבד את אביך ואת אמך." אב ואם יש לכם? שוב מה כתיב בה? "לא תרצח לא תנאף לא תגנב" - קנאה יש ביניכם? יצר הרע יש ביניכם? מיד הודו לו להקב"ה שנאמר "ד' אדנינו מה אדיר שמך וגו" ואילו "תנה הודך על השמים" לא כתיב.

He said: Master of the Universe! This Torah that You are giving me, what is written in it?

"I am Hashem your Gd, who took you out of Egypt."

Moshe said to them: Did you ever descend to Egypt? Were you slaves to Pharaoh? Why would you need Torah?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"You shall not have the gods of others."

Moshe said to them: Do you live among the nations, who worship idolatry?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"Remember the day of Shabbat, to sanctify it."

Moshe said to them: Do you perform work, such that you should need to halt?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"You shall not take Gd's Name in vain."

Moshe said to them: Do you engage in commerce?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"Honour your father and mother."

Moshe said to them: Do you have a father and mother?

[Moshe said to Gd:] What else is written in it?

"You shall not kill. You shall not commit adultery. You shall not steal."

Moshe said to them: Do you have jealousy among yourselves? Do you have a desire for evil among yourselves? Immediately they admitted that Gd was right, as Tehillim 8:10 says, "Gd, our Master, how great is Your Name, etc." but it does not say, "Place Your glory upon the Heavens."

12. Rabbi Moshe Sofer, Chatam Sofer to Shabbat 88b

הם אין להם מורגש ומובן בגשמיות, אבל האדם שלו אחיזה בכל העולמות, והרבה מהם זכו לדרוש במעשי מרכבה, נמצא התורה ראוי לאדם שהוא משיג הכל העולמות עליונות והתחתון, מה שאין כן מלאכי השרת. והיינו "אחוז בכסא כבודי והחזיר להם תשובה", ר"ל שיראו ויבינו שאתה אחוז בכסא הכבוד בעולם היותר עליון. וגם החזר להם "כלום למצרים ירדתם?" כלומר אני משיג מכסא הכבוד עד עולם התחתון, משא"כ אתם...

You have no sense and understanding of physicality, but human beings grasp all worlds, and many of them have merited to study the Heavenly chariot! Torah suits humanity, who grasp all worlds, higher and lower, as opposed to malachim. This is the meaning of "Hold on to My Throne of glory and answer them," meaning, so that they will see and comprehend that you hold the highest Throne of glory. Also: Answer them, "Did you ever descend to Egypt?" Meaning, "I grasp from the Throne of glory to the lowest realm, unlike you."...

Privilege

13. Midrash, Shemot Rabbah 28:1

עשה בו הקב"ה קלסטירין של פניו של משה דומה לאברהם, אמר להם הקב"ה אי אתם מתביישין הימנו? לא זהו שירדתם אצלו ואכלתם בתוך ביתו? אמר הקב"ה למשה לא נתנה לך תורה אלא בזכות אברהם שנאמר "לקחת מתנות באדם", ואין אדם האמור כאן אלא אברהם שנאמר (יהושע יד) "האדם הגדול בענקים"...

Gd gave Moshe a face resembling Avraham, and Gd said to them, "Are you not embarrassed before him? Is this not the one to whom you descended, and in whose home you ate?"

Gd said to Moshe: The Torah was given to you only in the merit of Avraham, as Tehillim 68:19 says, "You took gifts ba'adam," and adam here is a reference only to Avraham, as Yehoshua 14:15 says, "The great adam among the giants."...